

OBČINA TIŠINA
NADZORNI ODBOR
Tišina 4
9251 Tišina

Številka: 011-0007/2019

Datum: 23.07.2019

Na podlagi 44. člena Statuta Občine Tišina (Uradni list RS št. 41/2015) in 30. členom Poslovnika Nadzornega odbora Občine Tišina (Uradni list RS št. 5/2015) je Nadzorni odbor Občine Tišina na 6. seji, dne 23.07.2019 obravnaval

KONČNO POROČILO O OPRAVLJENEM NADZORU **»Pregled odprtih terjatev po stanju na dan 31.12.2018«**

1 NASLOV

Na podlagi Zakona o lokalni samoupravi po členu 32-32.a ZLS in po 2.členu Pravilnika o obvezanih sestavinah poročila NO(Uradni list RS, št.23-943/2009) ter na podlagi 44. člena Statuta Občine Tišina (Uradni list RS št. 41/2015) in 30. členom Poslovnika Nadzornega odbora Občine Tišina (Uradni list RS št. 5/2015) je Nadzorni odbor Občine Tišina na 6. seji, dne 23.07.2019 obravnaval in sprejel poročilo o opravljenem nadzoru:

»Pregled odprtih terjatev na podlagi po stanju na dan 31. 12. 2018«.

2 OSNOVNI PODATKI O NADZORU

Ime nadzornega odbora: Nadzorni odbor Občine Tišina (NO).

Ime organa, v katerem se nadzor opravlja: Občinska uprava Občine Tišina.

Predmet nadzora: Pregled odprtih terjatev na podlagi stanja na dan 31. 12. 2018

Datum nadzora: 08.05.2019

Nadzor je bil opravljen na podlagi naslednjih predpisov Občine Tišina:

2.1 Izterjava zapadlih neplačanih terjatev se vrši na podlagi sklepa občinskega sveta z dne 03. 10. 2003, ki se glasi: » Po poteku 60 dni od zapadlosti računa se lahko zapadle terjatve terjajo preko sodišča – izvršbe «.

2.2 Osnovni podatki o nadzorovanem organu

Občinska uprava opravlja upravne, strokovne in druge naloge v okviru pravic in dolžnosti občine na delovnih področjih, pri čemer se zagotavlja tudi javnost dela. V okviru organa občinske uprave je ustanovljen režijski obrat kot samostojna notranja organizacijska enota za zagotavljanje lokalnih gospodarskih javnih služb.

Občinska uprava zagotavlja:

- strokovno, učinkovito in racionalno izvrševanje nalog občinske uprave,
- zakonito, pravočasno in učinkovito uresničevanje pravic, interesov in obveznosti strank in drugih udeležencev v postopkih,
- polno zaposlenost delavcev v občinski upravi in
- učinkovito sodelovanje z drugimi organi in institucijami.

Odgovorne osebe pri opravljanju nadzora:

- Matejka Celec, vodja računovodstva
- Nataša Gjergjek, delovodja V
- Matejka Lenarčič, računovodja RO

V času opravljanja nadzora je bilo dobro sodelovanje med odborom in nadzorovanim organom, občinsko upravo.

2.3 Pravna podlaga za izvedbo nadzora

- Po 149. členu Ustave RS in 55. členu Zakona o lokalni samoupravi ter 1. odstavka 85. člena ZJF
- Statut Občine Tišina (Uradni list RS št. 41/2015)
- Poslovnik Nadzornega odbora Občine Tišina (Uradni list RS št. 5/2015),
- Program dela Nadzornega odbora Občine Tišina za leto 2019; sprejet na 3. seji NO 11. 04. 2019;
- Sklep o izvedbi nadzora 17.04.2019, številka: 011-0001/2019(po 5.členu Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine;

- **Zakon o računovodstvu - ZR (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 - ZJF-C in 114/06 –ZUE)**, ki v prvem členu določa, da se s tem zakonom ureja vodenje poslovnih knjig ter izdelava letnih poročil za proračun in proračunske uporabnike ter za pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava (v nadaljnjem besedilu: pravne osebe), ki ne vodijo poslovnih knjig na podlagi zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93, 29/94, 82/94, 20/98, 84/98 in 6/99), zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93) in zakona o društvih (Uradni list RS, št. 60/95 in 49/98 - odločba US). V skladu z ZR morajo namreč poslovne knjige temeljiti na resničnih knjigovodskih listinah, ki pošteno prikazujejo podatke o poslovnih dogodkih. Na podlagi tako izdelanih poslovnih knjig se nato sestavijo računovodski izkazi in letno poročilo, ki morajo prikazovati resnično in pošteno stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev, prihodkov, odhodkov ter presežek oziroma primanjkljaj.

V določbah od 36. člena do 40. člena ZR je posebej opredeljen popis sredstev in obveznosti do virov sredstev, pri čemer zakon določa, da pravne osebe ob koncu leta obvezno usklajujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev z dejanskim stanjem (popis praviloma po stanju na dan 31. 12.), pri čemer je potrebno poročilo o popisu obravnavati na pristojnih organih in tudi sprejeti odločitve o popisnih razlikah; če se ob popisu ugotovi, da so za nastali primanjkljaj, oškodovanja sredstev in neplačane terjatve ter podobno odgovorni delavci, je treba odločiti o potrebnih ukrepih.

- **Pravilnik o računovodstvu in finančnem poslovanju občine Tišina.**

- **Obligacijski zakonik – OZ (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo in 64/16 – odl. US):** ureja obligacijska razmerja med udeleženci skozi temeljna načela in splošna pravila glede obligacijskih razmerij. Podrobno določa v določbah od 335. člena do vključno 415. člena OZ tudi glede zastaranja pravic, pri čemer velja poudariti, da na splošno zastara pravica do izterjave v petih letih, kot to določa 346. člen OZ. Občasne terjatve, ki dospejo letno ali v določenih krajših časovnih presledkih, zastarajo v treh letih. Terjatve iz naslova sukcesivnih dobav zastarajo po 355. členu v enem letu po poteku leta, v katerem je terjatev dospela v plačilo (npr. terjatve za vodo, elektriko, plin, telefon, stroški upravljanja večstanovanjskih stavb, ..).

- **Zakon o izvršbi in zavarovanju - ZIZ (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US, 45/14 – odl. US, 53/14, 58/14 – odl. US, 54/15 in 76/15 – odl. US):** Ta zakon določa pravila postopka, po katerem sodišča opravljajo prisilno izvršitev terjatev na podlagi izvršilnih naslovov in verodostojnih listin, pravila za zavarovanje terjatev ter ureja službo izvršitelja. Določbe tega zakona se uporabljajo za sodno izvršbo in zavarovanje, urejeno z drugim zakonom, glede vseh vprašanj, ki s takim zakonom niso urejena. V 17. členu ZIZ so opredeljeni izvršilni naslovi, na podlagi katerih sodišče dovoli izvršbo, in sicer so to: (1) izvršljiva sodna odločba in sodna poravnava; (2) izvršljiv notarski zapis; (3) druga izvršljiva odločba ali listina, za katero zakon, ratificirana in objavljena mednarodna pogodba ali pravni akt Evropske unije, ki se v Republiki Sloveniji uporablja neposredno, določa, da je izvršilni naslov. Po 21. Členu ZIZ je izvršilni naslov primeren za izvršbo, če so v njem navedeni upnik in dolžnik ter predmet, vrsta, obseg in čas izpolnitve obveznosti. Če je izvršilni naslov odločba, v kateri ni določen rok za prostovoljno izpolnitev obveznosti, ga določi sodišče v sklepu o izvršbi. Iz navedenega izhaja, da je izvršilni naslov tudi izvršba za izterjavo denarne terjatve, ki se dovoli na podlagi

verodostojne listine, če upnik v predlogu za izvršbo navede dan zapadlosti terjatve. Verodostojna listina je v smislu tega zakona faktura, menica in ček s protestom in povratnim računom, kadar je to potrebno za nastanek terjatve, javna listina, izpisek iz poslovnih knjig, overjen s strani odgovorne osebe, po zakonu overjena zasebna

2.4 Podlaga za izvedbo nadzora:

- Nadzor je bil izveden na podlagi Programa dela, ki ga je NO sprejel dne 11. 04. 2019 na svoji redni 3. seji NO.

2.5 Namen in cilj nadzora

Ugotoviti pravilnost in zakonitost izkazanih sredstev in obveznosti do virov sredstev v poslovnih knjigah kot premoženja občine ter morebitno odgovornost glede neplačanih terjatev do občanov kot ene od oblik sredstev občine. Ker se terjatve na več postavkah povečujejo iz naslova neizterljivosti oz. nezmožnosti plačil, je NO razširil obdobje nadzora tudi na poznejša obdobja.

3 Pravilnost izkazovanja terjatev in postopki izvršbe

3.1 splošno pojasnilo občinske uprave glede izterjave zapadlih terjatev do občanov

Izterjava zapadlih neplačanih terjatev se vrši na podlagi sklepa občinskega sveta z dne 3.10.2003, ki se glasi:
» Po poteku 60 dni od zapadlosti računa se lahko zapadle terjatve terjajo preko sodišča – izvršbe «.

Računovodska služba se poslužuje naslednjih postopkov: navadni opomini se pošiljajo mesečno (sproti za neplačane račune). Dolžnik dobi za neplačan račun dva opomina (prvega po preteku 30 dni, drugega po preteku 60 dni od roka plačila). Po poteku roka za plačilo drugega opomina sledi še zadnji opomin pred izvršbo.

Pred samo izvedbo posameznega izvršilnega postopa (izdelavo predloga za izvršilni postopek) se vsakega dolžnika pisno preko dopisa opozori na višino sodne takse in stroškov izvršilnega postopka, ki se mu kot dolžniku naložijo v izvršilnem postopku. Višina sodne takse znaša trenutno 44,00 EUR (odvisna je od višine glavnice).

V večini izvršilnih postopkov za občane se poslužujejo izvršilnega sredstva rubeža dobroimetja na osebni račun dolžnika (rubež prejemkov na osebni dohodek ali na pokojnino). V kolikor v doglednem času ali na opozorilo sodišča ni razpoložljivih sredstev za poplačilo dolga po sklepu sodišča, se izvršilni postopek razširi na rubež premoženja dolžnika ali pa se od dolžnika pridobi pisna izjava o odlogu izvršilnega postopka. V primeru rubeža premoženja nastanejo stroški izvršilnega postopka, ki jih najprej plača upnik (občina, v postopku izvršbe pa se prijavijo na pristojnem sodišču in pomenijo dodaten dolg do upnika za dolžnika v izvršilnem postopku. V kolikor se smatra, da bodo stroški rubeža presegali stroške glavnice v izvršilnem postopku, dolžnika pisno pozovejo k podpisu odloga izvršilnega postopka, kar pomeni, da sodišče s sklepom odloži posamezni izvršilni postopek za največ 1 leto. V času odloga izvršilnega postopka mirujejo vsa izvršilna dejanja. V kolikor se dolžnik ne odzove na podpis soglasja pa na sodišče predlagamo, da naj dolžnik predloži seznam svojega premoženja. Na podlagi zaslišanja, ki sledi odredbi o predložitvi seznama premoženja, se za vsakega dolžnika lahko ugotovi njegovo dejansko stanje premoženja in nepremičnega premoženja.

V letu 2018 so zaradi neuspešnih izvršilnih postopkov nekatere odprte izvršilne postopke predlagali v zavarovanje denarnih terjatev z vknjižbo zastavne pravice in zaznambo izvršljivosti terjatve pri dolžnikovih nepremičninah (vpis terjatve na nepremičnino v zemljiško knjigo).

Vsi postopki od vložitve predloga za izvršbo na pristojno okrajno sodišče se izvajajo v skladu z Zakonom o izvršbi in zavarovanju.

Pri izterjavi dolga iz naslova komunalnih storitev morajo na podlagi Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo in 64/16 – odl. US) upoštevati enoletni zastaralni rok (355. člen OZ), saj terjatve iz naslova konstantnih oziroma mesečnih dobav (voda) zastarajo v enem letu (zastaranje začne teči po poteku leta, v katerem je terjatev dospela v plačilo). Pri izterjavi občasnih terjatev, ki dospevajo letno ali v določenih krajših časovnih presledkih (vzdrževanje pokopališč, ...) pa se upošteva 3 letni zastaralni rok (347. člen OZ).

3.2 Terjatve skupine I

Pregledane so bile terjatve, povezane s prodajo oz. oddajo nepremičnin v poslovni ali stanovanjski najem ter s stroški, povezanimi z uporabo nepremičnin.

3.2.1 Najemnina PSO

3.2.1.1 Knjigovodsko stanje

Pregledane so bile odprte postavke po določenih presečnih datumih:

- *odprte postavke na dan 31.12.2018* znašajo 6,828,43 EUR: obsegajo odprte postavke za 8 strank. Največji znesek odprtih postavk predstavlja najemnik v šolskem bloku (ki je stanovanje izpraznil že pred leti), ki pa je že več let v izvršbi, izvršba je neuspešna. Ostale odprte postavke so iz tekočih obdobj (konto prihodkov od najemnin 710302 in konto prihodkov tržnih najemni 74000427) . Pri dveh strankah je subvencija po odločbi centra za socialno delo (konto subvencija najemnin 402014 in 411920).
- *odprte postavke na dan 31.03.2019* znašajo 7.442,14 EUR: Obsegajo odprte postavke za 10 strank. Največji znesek odprtih postavk predstavlja prav tako nekdanji najemnik v šolskem bloku, ki pa je že več let v izvršbi in ga ni mogoče izterjati. Ostale odprte postavke so tekoče. Pri dveh strankah je bila opravljena – evrska izravnava.
- *odprte postavke na dan 31.12.2017* znašajo 6.664,35 EUR in se nanašajo na tekoče terjatve do strank ter še vedno na neizterljivo terjatev nekdanjega najemnika v šolskem stanovanjskem bloku.

Ugotavlja se, da se terjatve konstantno povečujejo in da občinska uprava izvaja ukrepe v zvezi s poplačili terjatev.

3.2.1.2 Ukrepi izterjave

Opominjanje je bilo izvršeno po naslednjih datumih:

- 01.03.2019 -opomin
- 21.03.2019 – opomin pred izvršbo
- 19.04.2019 - izvršba

V Izvršbo je bilo posredovano:

- 2 stranki dne 19.04.2019

Ena izvršba je bila poplačana v celoti, ena pa delno in se poračuna z plačo v zakonski višini.

3.2.2 Ogrevanje PSO

3.2.2.1 Knjigovodsko stanje

- *odprte postavke na dan 31.12.2018* znašajo 4.039,72 EUR: obsegajo odprte postavke za 12 strank, največji znesek odprtih postavk predstavlja najemnika za poslovni prostor, ki pa sta že več let v izvršbi in je izvršba neuspešna. Ostale odprte postavke so tekoče. Z eno stranko je bil sklenjen dogovor, ki pa ni bil sklenjen v pisni obliki in je izkazani dolg 786,16 eur. Pri treh strankah je bila izvedena evrska izravnava odprtih postavk pred zaključnim računom. Položnice za ogrevanje se izdajajo 8. mesecev in sicer od oktobra do maja ter junija se opravi poračun za razliko. Ter junij, avgust in september se izstavi položnica za plačilo poračuna.
- *odprte postavke na dan 31.03.2019* znašajo 5.895,71 EUR: obsegajo odprte postavke za 12 strank, največji znesek odprtih postavk predstavlja najemnik za poslovni prostor, ki pa je že več let v izvršbi in je izvršba neuspešna. Ostale odprte postavke so tekoče. Pri treh strankah izvedena evrska izravnava odprtih postavk pred zaključnim računom.
- *odprte postavke na dan 31.12.2017* znašajo 4.003,06 EUR.

3.2.2.2 Ukrepi izterjave

Opominjanje je bilo izvršeno po naslednjih datumih:

- 01.03.2019 -opomin
- 21.03.2019 – opomin pred izvršbo
- 19.04.2019 - izvršba

V Izvršbo je bilo posredovano:

- 2 stranki dne 19.04.2019

Ena izvršba je bila poplačana v celoti, ena pa delno in se poračunava v skladu z obračunom mesečnega prejemka v zakonski višini.

3.2.3 Sklepne ugotovitve

Ugotavlja se, da gre za terjatve, ki so pretežno izterjane in ne predstavljajo večjega rizika za poslovanje občine. Zato se v tem delu ne predlagajo dodatni ukrepi.

3.3. Terjatve skupine II

Nadzorovane terjatve obsegajo vzdrževanje pokopališč in izgradnjo mrliške vežice Sodišinci.

3.3.1. Vzdrževanje pokopališč.

Gre za terjatve do občanov, ki se v skladu s SRS 5 v GK vodijo na kontih 120008, 12000801, 12000802. Prav tako je vzpostavljena analitična evidence (kartica) skrbnikov grobov, katerim se zaračunava prispevek. Prispevek za vzdrževanje pokopališč se je v letu 2018 zaračunal v dveh delih in sicer 24.5.2018 in 9.10.2018. Računi so poleg prispevka vključevali še zamudne obresti od neplačanih in prepozno plačanih računov. Pošiljanje opominov se ne zaračunava, čeprav zakon to omogoča. Valuta plačila 30 dni.

3.3.1.1. Knjigovodsko stanje terjatev

	31.12.2017			31.12.2018			30.04.2019		
SKUPAJ	ZAPADLE	TOŽENE	SKUPAJ	ZAPADLE	TOŽENE	SKUPAJ	ZAPADLE	TOŽENE	
11.487,82	11.487,82	5.163,90	11.030,94	11.030,94	5.903,83	9.100,87	9.100,87	5.286,83	

- Ugotavljamo, da se stanje odprtih terjatev v prikazanih obdobjih bistveno ne spreminja. Po stanju 30.4.2019 je manjše zaradi odpisov terjatev po predlogu inventurne komisije (sklep OS št. 007-0041/-1) v znesku 1.335,73. Do 30.4.2019 je bilo plačanih 799,03 EUR zapadlih terjatev, od tega 110,82 EUR toženih. Po stanju 31.12.2018 zapadli neplačani računi predstavljajo 29,02 % zaračunanega prispevka za leto 2018.

- Iz odprtih postavk je razvidno, da nekateri dolžniki imajo dolgove, ki so manjši od 1 EUR, ali pa so saldi celo negativni (preplačila). Nekateri izvirajo iz celo iz več let nazaj.

- NO ugotavlja, da se stanje terjatev iz naslova prispevka za vzdrževanje pokopališč iz analitične evidence ne ujema s stanjem terjatev v glavni knjigi(GK). Razlika 67,65 EUR. Razlika izhaja že iz leta 2017.

Nadzorni odbor predlaga:

- uskladitev terjatev iz analitične evidence s stanjem v glavni knjigi, uskladitev opraviti vsako leto pred zaključkom poslovnih knjig in sestavitvijo Bilance stanja.

- zaradi realnega izkaza terjatev v Bilanci stanja, je potrebno le te vsako leto pred zaključkom poslovnih knjig pregledati. V pravilniku o računovodstvu zapisati, do katerega zneska, se lahko saldi razknjižijo v breme everskih izravnjav, negativne salde oz preplačila pa vrniti oz. izkazati med obveznostmi.

3.3.1.2. Starost zapadlih terjatev po stanju 31.12.2018

STAROST	ZNESEK	%
do 1 leta	3.657,00	33,15%
od 1 - 2 let	1.692,58	15,34%
od 3 - 5 let	3.519,40	31,90%
nad 5 let	2.161,96	19,60%
SKUPAJ	11.030,94	100,00%

Ugotavljamo, da cca 20% zapadlih terjatev po stanju 31.12.2018 starih več kot 5 let, kar pomeni, da je zelo majhna verjetnost, da bodo kdaj poplačane. V sodno izterjavo predlagano 53,5 % vseh zapadlih terjatev.

3.3.1.3 Pogodbe sklenjene s skrbniki grobov

S spremembo Odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti Občine Tišina (Url. RS št. 32/2018), ki je začel veljati 26.05.2018 je bila občinska uprava zadolžena, da z vsakim skrbnikom groba podpiše pogodbo za plačevanje prispevka za nedoločen čas. Iz predloženega seznama s strani občinske uprave je razvidno:

- obstaja 48 lastnikov grobov s katerimi ni sklenjene pogodbe, ali pa pogodba ni veljavna. Med temi lastniki so tudi taki, ki imajo večje zapadle terjatve (nad 100 EUR) in še vedno niso predane v sodno izterjavo, ali pa so že predane v sodno izterjavo pa še vedno niso plačane. Torej obstaja velika verjetnost, da te terjatve ne bodo plačane in jih bo potrebno odpisati.

- Nadzorni odbor predlaga občinski upravi, da takoj pristopi k ureditvi pogodb.

3.3.1.4. Ukrepi izterjave

Terjatve iz naslova prispevka za vzdrževanje pokopališč spadajo med občasne oziroma periodične terjatve do dolžnikov, ki dospejo v plačilo letno oz. v krajših časovnih obdobjih, zato za njih velja 3 letni zastaralni rok (347. Člen Obligacijskega zakonika).

Podlaga za izterjavo zapadlih neplačanih terjatev je sklep občinskega sveta z dne 3.10.2003, ki se Glasi: **Po poteku 60 dni od zapadlosti računa se lahko zapadle terjatve terjajo preko sodišča-izvršbe.**

Občinska uprava se je v letu 2018 lotila izterjave na naslednji način:

- 5.9.2018 poslani prvi opomini za neplačani prvi del računov (izstavljeni 24.5.2018)

- 5.12.2018 poslani drugi opomini, ki so vsebovali vse neplačane račune v letu 2018 in nazaj, (brez računov, ki so bili že v izvršbi).

- 24.4.2018 poslani opomini pred izvršbo, za terjatve, ki so se v letu 2018 predale v izvršbo. V njem so bili dolžniki opozorjeni na višino sodne takse 44 EUR in stroške 5 EUR, s katerimi bodo bremenjeni.

Po pojasnilu občinske uprave, se za terjatve iz naslova prispevka za vzdrževanje pokopališč predlogi za izvršbo za posameznega dolžnika pripravljajo vsako drugo leto, lahko tudi prej, če je neplačani znesek večji, oziroma pred potekom zastaralnega roka v primeru, da je znesek manjši. V letu 2018 je bilo predano v sodno izterjavo (izvršbo) 23 dolžnikov v znesku 1.477,23 EUR (računi izdani v letu 2015 in 2016). Poplačanih izvršilnih postopkov v letu 2018 je bilo 7 v znesku EUR 708,30 (glavnica + stroški).

Preverila sem nekaj naključno izbranih analitičnih kartic dolžnikov in ugotovila sledeče:

- v vseh primerih se ne sledi cilju, da se terjatev preda v sodno izterjavo preden zastara. obstajajo dolžniki, kateri imajo odprte terjatve, ki so že zastarale (računi iz leta 2010, 2011.....) in niso predani v izvršbo.
- obstajajo dolžniki z odprtimi terjatvami nad 100 EUR in še v letu 2018 niso predani v izvršbo. Med njimi sta celo dva, ki dolgujeta več kot 250 EUR (nimata tudi veljavne pogodbe)
- Inventurna komisija je v letu 2018 predlagala v odpis 10 dolžnikov v znesku 864,07 EUR, katerih terjatve niso bile predlagane v izvršbo in so že zastarale. Ker niso bile predlagane v izvršbo, tudi niso mogle biti predmet zapuščinskih postopkov. Zakaj niso bile prijavljene v izvršbo?
- ni enotnih meril in kriterijev za predajo dolžnikov v sodno izterjavo
- med toženimi terjatvami, obstajajo dolžniki, katerih terjatve so stare več kot 10 let, nekateri med njimi nimajo celo veljavne pogodbe. Verjetnost poplačila je majhna ali celo nič.

Nadzorni odbor predlaga:

- postavijo naj se jasna merila in kriteriji, kdaj se posameznega dolžnika preda v sodno izterjavo (višina zapadlega dolga, koliko je lahko stara terjatev), ter izjeme v katerih primerih se lahko odstopa od teh meril in kriterijev (občina zasleduje drugi cilj). Zapisati pravilnik o računovodstvu. Občinska uprava je dolžna vzpostaviti enako obravnavo vseh kupcev.
- razmisliti o možnosti predaje problematičnih plačnikov in dolžnikov, ki so v tujini v izterjavo agencijam, ki se ukvarjajo z izterjavo, imajo več izkušenj na tem področju.
- razmisliti o možnosti preknjižbe terjatev, ki so stare in katerih tožbeni postopki se vlečejo več let v zabilančno evidence.
- prijavljati neplačane terjatve v zapuščinske postopke. Ugotavljamo, da dediči pozneje neplačanih terjatev zapustnikov nočejo plačati.
- spremljati terjatve iz zaključenih osebnih stečajev, v kolikor dolžnik prejema dohodke nad zneskom določenih z zakonom, je dolžen neplačane obveznosti poravnati v 10 letih.

3.3.2. Mrliška vežica Sodišinci

31.12.2017	31.12.2018	30.04.2019
820,21	351,51	351,51

V letu 2018 je odprta ena terjatev do fizične osebe. Terjatve so iz leta 2009 in so že zastarale. Glede na dejstvo, da dolžnika ni možno izterjati z izvršbo, je smiselno preveriti, ali omenjeno terjatev še voditi v evidenci terjatev.

3.4. Terjatve skupine III

3.3.1. Terjatve iz naslova komunalnih storitev – terjatve nastale pri oskrbi občanov s pitno vodo, ter odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode - konto ...

Pregled zapadlih terjatev s tega področja je v bistvu nadaljevanje spremljanja in nadzora izterjave, ki ga je izvedel Nadzorni odbor v prejšnji sestavi v Poročilu o opravljenem nadzoru št. 011-0007/2018 z dne 20.02.2018.

3.3.2. Stenje terjatev na dan 31.12.2017 in 31.12.2018:

a) na dan 31.12.2017:

skupno št. dolžnikov	skupna višina dolga	zapadlo	v izvršbi	znesek
303	144.847,90 €	94.488,38 €	89 dolžnikov	73.823,66 €

Inventurna komisija je v letu 2018 odpisala skupno 802,58 € neizterjanega dolga iz leta 2017.

b) Stanje na dan 31.12.2018:

skupno št. dolžnikov	skupna višina dolga	zapadlo	v izvršbi	znesek
291	152.949,64 €	105.383,37 €	85 dolžnikov	75.266,62 €

Inventurna komisija je v letu 2019 odpisala skupno 5.372,42 € neizterjanega dolga iz leta 2018!

Iz zgoraj prikazanih podatkov je zaključiti, da se je sicer število dolžnikov zmanjšalo, povečal pa se je skupni dolg, skupaj zapadli dolg, kakor tudi višina dolgan v izvršbi, kar nakazuje na dejstvo da so dolžniki oziroma neplačniki eni in isti porabniki.

3.3.3. Postopki, ki jih izvaja občinska uprava za doseg plačljivosti storitev:

Pri izterjavi dolga iz naslova komunalnih storitev se mora na podlagi Obligacijskega zakonika upoštevati enoletni zastaralni rok (355. člen OZ), saj terjatve iz naslova konstantnih oziroma mesečnih dobav (voda) zastarajo v enem letu.

Pregledal sem 3 naključno izbrane porabnike - dolžnike in ugotovil naslednje:

Vsak uporabnik komunalne storitve prejme v začetku meseca račun za strošek porabljene vode in strošek odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Zaradi neplačevanja pa so prejeli opomine in sicer:

- dne 24.5.2018, vsak za svoj neplačani dolg z dopisom, da je potrebno dolg plačati najkasneje do 12.6.2018, sicer bo dolg izterjan po pravni poti preko sodišča;
- dne 28.6.2018, vsak za svoj neplačani dolg z dopisom, da je potrebno dolg plačati najkasneje do 19.7.2018; sicer bo dolg izterjan po pravni poti preko sodišča;
- dne 23.7.2018, vsak za svoj neplačani dolg z dopisom, da je potrebno dolg plačati najkasneje do 16.8.2018; sicer bo dolg izterjan po pravni poti preko sodišča;
- dne 27.8.2018, vsak za svoj neplačani dolg z dopisom, da je potrebno dolg plačati najkasneje do 12.9.2018; sicer bo dolg izterjan po pravni poti preko sodišča;
- dne 19.9.2018, vsak za svoj neplačani dolg z dopisom, da je potrebno dolg plačati najkasneje do 05.10.2018; sicer bo dolg izterjan po pravni poti preko sodišča;
- dne 19.9.2018, vsak za svoj neplačani dolg z dopisom, da je potrebno dolg plačati najkasneje do 05.10.2018, sicer bo dolg izterjan po pravni poti preko sodišča;
- dne 23.10.2018, vsak za svoj neplačani dolg z dopisom, da je potrebno dolg plačati najkasneje do 08.11.2018, sicer bo dolg izterjan po pravni poti preko sodišča.

Nato je bil poslan dne 04.12.2018 poslan ZADNJI OPOMIN PRED IZVRŠBO, v katerem so navedeni vsi zgoraj navedeni neplačani računi in skupna vsota dolga in zaprosilo OU, da naj dotični dolžnik svoj dolg plača najkasneje do 20.12.2018, sicer bo dolg izterjan po pravni poti preko sodišča.

Občina Tišina je nato še dne 24.12.2018 vsakemu dolžniku s podpisom župana poslala dopis » **Komunalne storitve – neplačani računi po zadnjem opominu**«, z navedbo dolga po mesecih in skupno vsoto dolga.

Po vsem zgoraj navedenem pisanju opominov in prosjačenju dolžnikov, da bi plačali svoj dolg je **Občina Tišina dne 16.01.2019 vložila izvršbo, kjer si je za vsa opravila zaznamovala 5,00 EUR stroškov** (drugi stroški – fotokopije).

Sklep o izvršbi je sodišče izdalo takoj!

3.3.4 Predlog ukrepov:

- zmanjšati število opominov na 3 - tri: prvi opomin, drugi opomin in zadnji opomin pred izvršbo, nato sledi vložitev predloga za izvršbo;
- v opominu je potrebno vsakokrat izkazati celotni skupni dolg dolžnika skupaj z poračuni in obrestmi;
- v zadnjem opominu pred izvršbo je potrebno navesti, da ima upnik – Občina Tišina pravico predlagati v zavarovanje predmetne denarne terjatve vknjižbo zastavne pravice in zaznambo izvršljivosti terjatve pri dolžnikovih nepremičninah v zemljiški knjigi;
- za vsa pisanja - opomine in predlog za izvršbo zaznamovati poštne in druge administrativne stroške, ki se nato zahtevajo v izvršbi!

Predlagani sklepi

Sklep št. 1: pri pregledu nadzora terjatev skupine I kamor spadajo najemnine in ogrevanja v poslovno stanovanjskem objektu in ostale tržne najemnine se ugotavlja, da gre za terjatve, ki so pretežno izterjane in ne predstavljajo večjega rizika za poslovanje občine. Zato se v tem delu ne predlagajo dodatni ukrepi.

Sklep št. 2: občinski upravi se nalaga, da naj v Pravidniku o računovodstvu zapiše do katerega zneska se lahko saldi razknjižijo v breme everskih izravnav, negativne salde oz. preplačila pa je potrebno vrniti oz. izkazovati med obveznostmi.

Obrazložitev: NO ugotavlja, da na posameznih karticah kupcev predvsem pri zaračunavanju storitev za vzdrževanje pokopališč, ostaja odprtih še kar nekaj kartic posameznih kupcev, ki se navezujejo na evrske izravnave in bi jih bilo potrebno temu primerno zapreti.

Sklep št. 3: Inventurni komisiji se nalaga, da naj ob popisu temeljito pregleda terjatve starejše nad pet let in s tem prouči možnost odpisa neizterljivih terjatev, ki se navezujejo na omenjeno obdobje.

Obrazložitev: NO ob pregledu ugotavlja, da ima občina vzpostavljenih še kar precej terjatev starejših nad pet let, katere bi bilo potrebno temeljito pregledati in v zvezi s tem predlagati določene ukrepe.

Sklep št. 4: NO predlaga, da naj občina pri izdaji mesečnih opominov povezanih z obračunavanjem posameznih terjatev, na opominu prikazuje celoten skupni dolg dolžnika skupaj z obrestmi.

Obrazložitev: NO ob pregledu ugotavlja, da občina sicer redno izdaja mesečne opomine za neplačane terjatve iz naslova komunalnih storitev za zadnja dva neplačana računa. Za ostale odprte terjatve se pred izvršbo pošlje zadnji opomin pred izvršbo. V zvezi s tem zato občinski upravi predlagamo, da se naj na mesečnih opominih, ki se glasijo po stanju na dan... zavedejo vse neplačane terjatve torej tudi tiste, ki so stare več kot dva meseca. Omenjeni postopek izdaje mesečnega opomina bi tako mogoče bolj pospešil plačilo ostalih zapadlih terjatev torej tudi tistih, ki so že bile opominjane.

Sklep št. 5 : občinski upravi se nalaga, da se v primeru, ko se za obstoječe grobove ne najde skrbnika oz. nihče ne želi podpisati pogodbe o vzdrževanju groba in prevzeti vloge skrbnika, postopa na podlagi trenutno veljavnega Odloka o pokopališkem redu v občini Tišini, ki ga je občinski svet sprejel na svoji 28. redni seji, dne 20.04.2018.

Obrazložitev: NO ugotavlja, da v občini obstaja kar 48 lastnikov grobov s katerimi občina nima sklenjene pogodbe ali pa je pogodba neveljavna. Med lastniki pa je vedno več takih, ki imajo večje zapadle terjatve in še vedno niso predani v sodno izterjavo, ali pa so že predani v sodno izterjavo pa le-te še vedno niso plačane.

Sklep št. 6: NO ugotavlja, da ima občina glede na število izdanih opominov kar precejšnje stroške, ki se navezujejo na pisarniški material (obrazec, kuverta) ter stroške poštnine.

V zvezi s tem bi bilo zato gospodarno, da bi naj občinska uprava pripravila oceno stroškovnika izdaje opomina s katero bi seznanila občinski svet, ki bi naj potem o tej zadevi sprejel tudi določen sklep.

ODZIVNO POROČILO:

K sklepu št. 2: Glede na navedeno bo občinska uprava upoštevala priporočilo NO in zadevo opredelila v Pravilniku o računovodstvu.

K sklepu št. 3: Glede na navedeno bo občinska uprava o omenjenem predlogu Nadzornega odbora obvestila inventurno komisijo. Ob tem pa pojasnjujemo, da so ob vsakokratni seji inventurne komisije ob pregledu terjatev do kupcev, člani inventurne komisije seznanjeni z višino in starostjo odprtih postavk. S strani občinske uprave pa posebej poudarjamo, da prihaja tudi do poplačila starejših terjatev po daljšem časovnem obdobju (dedovanja, vpis v zemljiško knjigo, prodaja,..)

K sklepu št. 4: Glede na navedeno pojasnjujemo sledeče: Občina Tišina redno mesečno izdaja opomine za neplačane račune za komunalne storitve. Vsak mesec (okrog 20. v mesecu) pošljemo opomin za zadnja dva neplačana računa iz naslova komunalnih storitve za posameznega dolžnika.

V primeru, da se za posameznega dolžnika nabere več neplačanih računov, valuta zadnjega neplačanega računa pa je več kot 60 dni se pošlje še zadnji opomin pred izvršbo (vključenih več neplačanih računov).

Na predlog NO smo z mesecem junijem 2019 uvedli sistem mesečnih opominov, ko na dan opomina navajamo na opomin vse zapadle neplačane (netožene) račune za posameznega dolžnika. Torej se opominjajo tudi računi, ki so stari več kot dva meseca.

K sklepu št.5: Občinska uprava Občine Tišina v skladu z Odlokom o pokopališčem redu v Občini Tišina (objavljen v Uradnem listu, št. 32/2018 z dne 11.05.2018) oddaja grobove v najem za nedoločen čas. Z naročnikom pogreba, ki še nima v najemu groba se sklene najemno razmerje ob prijavi pokopa (gre za nov grob). V kolikor obstaja najemno razmerje z najemnikom groba (gre za obstoječe grobove) se preveri najemno razmerje in v kolikor se razlikujejo od dejanskega stanja, se le to uskladi in sklene nova pogodba.

Pred veljavnostjo Odloka o pokopališkem redu v Občini Tišina, ki je bil sprejet leta 2018 je veljal Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč v Občini Tišina iz leta 2000 in spremembe iz leta 2004, po katerem so se sklepale najemne pogodbe za določeno obdobje. Po takrat veljavnem odloku so se sklepale najemne pogodbe z oskrbniki grobov za obdobje najmanj 5 let, za novonastale grobe pa za obdobje najmanj 10 let. V letu 2009 so se sklepali aneksi oz. pogodbe o plačilu prispevka za vzdrževanje in urejanje pokopališč, kjer so se skrbniki zavezali za veljavnost plačevanja vzdrževalnine za nedoločen čas.

Pred pretekom veljavnosti pogodb so bili oskrbniki grobov večkrat pozvani k podpisu nove pogodbe, vendar kljub pozivom do podpisa pogodbe ni prišlo. V večini teh primerov najemniki plačujejo vzdrževalnino oz. grobnino, vendar kljub večkratnim pozivom niso podaljšali najemnega razmerja. Ob tem pa še posebej pojasnjujemo, da v teh primernih gre večinoma za zadeve iz preteklosti. Med najemniki grobov pa obstaja nekaj primerov, kjer najemnik kljub večkratnim pozivom ni želel še nikoli podpisati pogodbe o najemu (za tak grob ni bilo še nikoli sklenjeno najemno razmerje).

Med najemniki grobov, ki imata večje neporavnane terjatve sta dva najemnika, ki ne živita več v Sloveniji in se kljub večkratnim pozivom ne odzoveta. En najemnik, ki ima večje neporavnane terjatve pa je v institucionalnem varstvu za katerega plačuje občina Tišina in se bo po smrti najemnika prijavila v zapuščinski postopek. V teh primerih občina vodi tovrstne odprte terjatve predvsem zaradi sledljivosti samih terjatev iz tega naslova.

Na podlagi priporočil Nadzornega odbora bo občinska uprava v letu 2019 še enkrat intenzivno pristopila k aktivnostim in oskrbnike ponovno pozvala k podpisu pogodb. V dopisu bomo najemnike grobov ponovno opozorili na določbe 6. točke 25. člena Odloka o pokopališkem redu v občini Tišina.

Glede na ugotovitve, da občina nima enotnih meril in kriterijev za predajo dolžnikov v sodno izterjava pa pojasnjujemo sledeče:

Ker gre pri grobnini za občasne terjatve (dvakrat letno) se upošteva tri letni zastaralni rok (komunalne storitve mesečna obveznost, enoletni zastaralni rok). V primerih iz preteklosti se je letna obveznost delila na več plačnikov grobnine za isti grob in tako obveznost trgala na več delov.

Zaradi višine grobnine na letni ravni ne moremo terjatev iz naslova grobnine primerjati z terjatvami iz naslova komunalnih storitev. Prav zaradi tega razloga pri izterjavi grobnine ne moremo upoštevati enakih kriterijev in meril kot pri izvršbah za komunalne storitve (smotrnost izvršilnega postopka zaradi višine odprtih terjatev: glavnic ne presega stroškov izvršilnega postopka: priznanih stroškov upnika in stroškov sodne takse).

K sklepu št.6: S strani občinske uprave pojasnjujemo, da na letni ravni izdamo za neplačane račune iz naslova komunalnih storitev cca. 2100 opominov (mesečno 150 navadnih opominov, 3 x na leto 100 zadnjih opominov pred izvršbo).

Na predlog Nadzornega odbora smo pripravili oceno stroškovnika izdaje opomina:

Strošek posameznega opomina znaša (kuverta, obrazec opomina, strošek poštne, stroške barve za tiskanje, ...): 0,50 EUR.

Predlogi in priporočila:

Na podlagi 44. člena Statuta Občine Tišina (Uradni list RS št. 41/2015) in 30. členom Poslovnika Nadzornega odbora Občine Tišina (Uradni list RS št. 5/2015) je Nadzorni odbor na svoji 6. redni seji, dne 23.07.2019 po obravnavi Odzivnega poročila občine Tišina sprejel KONČNO poročilo o opravljenem nadzoru »**Pregled odprtih terjatev po stanju na dan 31.12.2018**«.

Na podlagi ugotovljenih napak in pomanjkljivosti pri opravljenem nadzoru, zapisanih v poročilu NO in na podlagi odzivnega poročila občine uprave Nadzorni odbor Občine Tišina daje naslednja priporočila:

- **Nadzorni odbor ugotavlja, da bo občinska uprava upoštevala priporočilo glede evrskih izravnjav in zadevo opredelila v Pravilniku o računovodstvu**
- **Nadzorni odbor ugotavlja, da bo občinska uprava na podlagi priporočila nadzornega odbora obvestila inventurno komisijo, da naj temeljito proučijo predvsem terjatve starejše nad pet let in o tem predlagajo ustrezne ukrepe**
- **Nadzorni odbor ugotavlja, da je občinska uprava z mesecem junijem 2019 že izdala mesečne opomine iz katerih so razvidne vse zapadle neplačane obveznosti**
- **Nadzorni odbor ugotavlja, da bo občinska uprava še enkrat intenzivno pristopila k aktivnostim in oskrbnike grobov, ki še vedno nimajo podpisane pogodbe o najemu, ponovno pozvala k podpisu pogodb**
- **Nadzorni odbor se je seznanil z oceno stroškovnika glede izdaje opomina, ki ga je pripravila občinska uprava. Predlog ocene s strani občinske uprave znaša 0,50 EUR. Nadzorni odbor je mnenja, da je predlagani strošek opomina nizek in zato občinskemu svetu predlaga, da bi naj le-ta znašal 5 EUR.**

Nadzor opravili:

- Mag. Milan Balažic, terjatve skupine I
- Regina Dšuban, terjatve skupine II
- Tibor Cigut, terjatve skupine III

Mag. Milan Balažic l.r.
Predsednik NO